

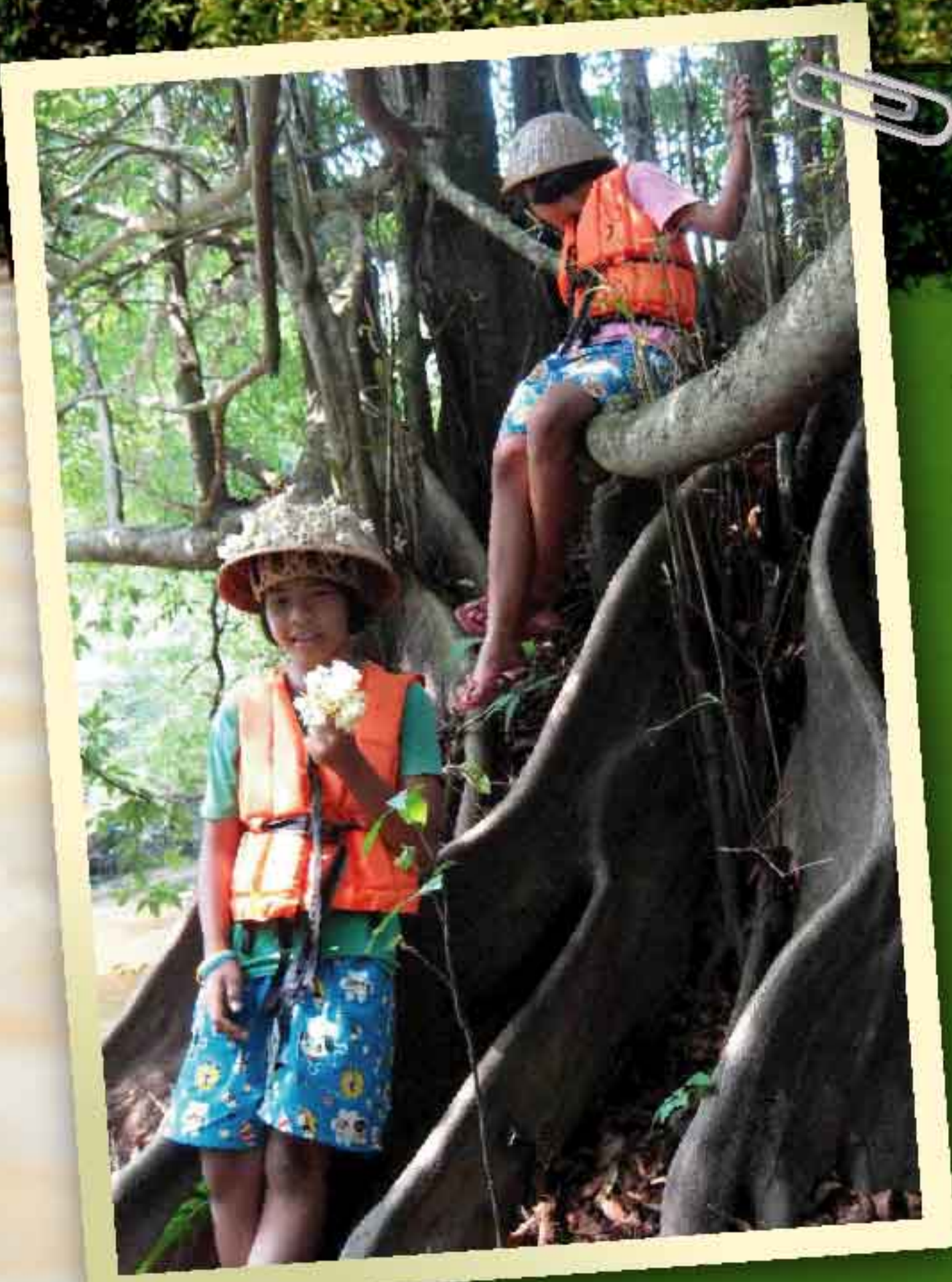
การท่องเที่ยวโดยชุมชน กับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

แนวคิด : ความอยู่รอดของชุมชนขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรธรรมชาติ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงผูกพันกับทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า

การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ทั้งการสร้างภาคภูมิใจให้กับชุมชนในการเผยแพร่ภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากร สื่อสารปัญหาความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรให้คนภายนอกได้รับทราบ สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวให้ผู้นิยมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ จัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาชุมชน สร้างความร่วมมือของหน่วยงานในการทำงานเป็นพันธมิตรร่วมกับชุมชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลีเล็ด : หลังจากดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาเป็นเวลาเกือบ 1 ปี โดยในปี 2550 ได้มีการจับพิกัดดาวเทียม GPS ทำให้ทราบว่า ตำบลลีเล็ดมีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นจำนวน 2,733 ไร่ ปริมาณของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ชาวประมงมีรายได้จากการทำประมงไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท / วัน สิ่งที่ยังบอกได้ถึง的增加ของปริมาณสัตว์น้ำและเห็นได้ง่ายที่สุด คือ จำนวนของเรือประมงพื้นบ้านเพิ่มขึ้น จำนวนกรำ (บ้านปลา เป็นเครื่องมือประมงพื้นบ้าน ที่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้าน) มีเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจากอดีต

ห้วยแร้ง : แต่เดิม ลำคลองห้วยแร้งจะมีกองขยะลอยอยู่เสมอและต้นไม้สองฟากฝั่งได้ถูกโค่นถางให้โล่งเตียน เมื่อต้องการจะให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามลำคลองก็เริ่มตระหนักถึงการรักษาความสะอาด จึงร่วมใจกันกำจัดขยะจนลำคลองใสสะอาดและเกิดการเห็นคุณค่าของต้นไม้ริมฝั่งคลองที่สามารถช่วยรักษาริมตลิ่ง (ริมฝั่งคลอง) และรักษาความสวยงามตามธรรมชาติเอาไว้

ห้วยแร้งได้เป็นพื้นที่ต้นแบบแห่งหนึ่งที่ชุมชนอื่นเข้าศึกษาดูงานและการเรียนรู้ในกระบวนการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในปัจจุบัน มีสมาชิกเครือข่ายพัฒนาโดยใช้รูปแบบจากห้วยแร้งจำนวน 9 ตำบล เชื่อมโยงพื้นที่จากป่าบกลงสู่ป่าชายเลนรอบอ่าวตราด

การท่องเที่ยวโดยชุมชน กับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

แม่กำปอง : เมื่อชุมชนมีชื่อเสียง คนสนใจไปเที่ยวมากขึ้น สิ่งที่นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเป็นรูปธรรมเรื่องคนอยู่กับป่าที่เป็นรูปธรรมคือการใช้ไฟฟ้าพลังน้ำ ทำให้ชุมชนห่างไกลเมืองสามารถมีไฟฟ้าใช้ได้ รายได้จากการท่องเที่ยวนำไปดูแลรักษาป่า และต่อยอดเรื่องการใช้พลังงานธรรมชาติอย่างยั่งยืน อาทิ พลังแสงอาทิตย์ในการทำอาหารแห้ง การทำน้ำอุ่น เป็นต้น

ผาหมอน : กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติของหมู่บ้าน ชาวบ้านได้มีโอกาสสื่อความหมายเรื่องคนอยู่กับป่า พืชสมุนไพร แหล่งต้นน้ำในการเกษตร นกในภูมิปัญญาปกากะญอ ที่เป็นสัญญาณต่างๆ ทั้งการเตือนภัยและบอกฤดูกาล ทำให้นักท่องเที่ยวเห็นภาพอีกด้านหนึ่งว่าชาวเขาไม่ใช่ผู้ทำลายแต่เป็นนักอนุรักษ์ที่ควรยกย่อง

